

N:o 134.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 maj 1898.

— — — Andra Kammaren — 13 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion angående tillägg till förordningen om offentlighet vid underdomstolarne.

(Lagutskottets utlåtande n:o 56 och memorial n:o 81.)

Till Konungen.

Vid innevarande riksdag har enskild motionär väckt förslag angående tillägg till förordningen om offentlighet vid underdomstolarne i syfte att minderåriges närvaro vid rättegångsförhandlingar skulle kunna förhindras.

Till stöd för denna sin framställning har motionären anført, bland annat:

Äfven för den, som icke varit i tillfälle att förvärfva någon djupare och mångsidigare erfarenhet om barn och deras naturliga egendomligheter, borde det vara påtagligt, att bevisandet af de dramer, hvilka utspelades inför domstolens skrank, svårligen kunde på dem utöfva någon helsosam inverkan. De vilsekomna existenser, som der uppbure hufvudrollerna, vore raka motsatsen till de mönsterbilder af sund och ädel mensklighet, efter hvilka man helst önskade se ungdomen dana sig sin uppfattning af lifvet. För den vuxne kunde åsynen af brottslingarnes lefnadsbanor och öden understundom måhända verka såsom en väckelse och en varning.

På barnet och den halfvuxne deremot blefve intrycket lätteligen ett motsatt. Barndomsåldern och kanske i än högre grad den närmast derpå följande s. k. öfvergångsåldern kännetecknades nemligen af en naturlig böjelse att med beundran blicka upp till de egenskaper, som företrädesvis utmärkte ett tidigare, råare, mera primitivt stadium af mensklig utveckling: den obändiga kraft, som trotsade hvarje tvång, den smidiga list, som kringginge hvarje hinder, det sorglösa öfverdåd, som kastade sig från äfventyr till äfventyr. Men egenskaper af detta slag träffades ej sällan i hög grad just inom förbrytarens verld, och den faran låge därför ingalunda fjerran, att ungdomen kunde komma att finna föremålen för sin beundran och sympati just hos denna verlds hjeltar och hjeltinnor. Man utsatte sig helt visst icke för misstag, om man påstode, att ungdomens närvaro vid domstolsförhandlingar utgjorde *en* af källorna till den samhällssjukdom, som man brukade sammanfatta under benämningen: ungdomens »förvildning». Visserligen vore denna benämning icke så litet öfverdrifven och vilseledande, men de missförhållanden, som man dermed velat uttrycka, vore allt för allvarsamma, för att man ej till deras undanrödjande borde anlita hvarje loffigt medel.

Så vidt motionären förstode, funnes icke heller någon vigtig grundsats eller något berättigadt intresse, som kräfde, att minderåriga skulle hafva obehindradt tillträde till underrätternas förhandlingar. Tvärtom syntes alla skäl tala för att denna rätt borttoges, och att tillträdet gjordes beroende af för hvarje särskildt fall lemnadt medgifvande.

I likhet med motionären hyser Riksdagen den uppfattning, att närvaron vid och åhörandet af muntliga rättegångsförhandlingar särskildt rörande vissa slag af brott kan utöfva ett skadligt inflytande på outvecklade sinnen samt hos minderåriga väcka och främja brottsliga anlag och böjelser.

Riksdagen, som fördenskull icke anser det lämpligt, att ungdom skall ega ovillkorlig rätt att närvara vid rättegångsförhandlingar, får alltså anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föranstalta utredning om och i hvilken utsträckning rätten eller domaren bör tillerkännas befogenhet att i förekommande fall förbjuda minderåriga att närvara vid domstolsförhandlingar, samt, om utredningen dertill föranleder, för Riksdagen framlägga förslag till erforderliga bestämmelser i ämnet.

Stockholm den 13 maj 1898.

Med undersätlig vörtnad.